

The Implications of Sweden and Finland's NATO membership for Deterring Russia in Europe

Ali Sabbaghian¹, Ahmad Reza Yousofvand²

¹ Corresponding author: Associate Professor, Regional Studies, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: sabbaghian@ut.ac.ir

² PhD Student, European studies Faculty of Law and Political Sciences University of Tehran, Iran. Email: ahmad.yousofvand@ut.ac.ir

Article Info

ABSTRACT

Article type:
Research Article

Article history:
Received:
3 February 2025
Revised version
received:
15 August 2025
Accepted:
13 September 2025
Available online:
22 December 2025

Keywords:
Deterrence,
Finland,
Sweden,
Russia,
NATO

Objective:

Finland and Sweden joined NATO in April 2023 and March 2024, respectively. This event has significant implications for the deterrence status of Europe and the West against Russia, which necessitates an analysis of this issue. This follows the geopolitical competition between NATO and Russia, which has been a major international issue for many years. Therefore, the question of this article is: What is the impact of Sweden and Finland joining NATO on deterrence against Russia? The question is examined based on the hypothesis that: Finland and Sweden's membership creates a situation which, due to NATO security guarantees, including Article 5 on collective defense, increasing military capabilities, creating better geopolitical reach for NATO, and warning Russia, increases the deterrence capacity of Western actors against Russia. The research method of this article is a case study and the researchers analyse the case through conditional deterrence theory based on Alexander George and Richard Smoke's ideas. In this framework, for evaluating established deterrence, factors such as military capacity, geopolitical accession, communication, the perception of the adversary and the historical context are used in order to provide a systematic analysis. The findings of this research show that the facts related to the historical context and Russia's understanding of the West's actions can, to some extent, moderate the West's deterrence against Russia.

***Cite this article:** Sabbaghian, Ali; Yousofvand, Ahmad Reza "The Implications of Sweden and Finland's NATO membership for Deterring Russia in Europe", *Fasl' nāmeḥ-ye siyāsāt (Politics Quarterly)* 55, (4):1009-1034, DOI: <https://doi.org/10.22059/JPQ.2025.389174.1008281>

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran Press.

<https://doi.org/10.22059/JPQ.2025.389174.1008281>

Introduction

NATO's eastward enlargement and Russia's ambitions in Europe have precipitated major crises in the international arena. In this context, Russia's annexation of Crimea in 2014 marked a significant turning point in the conflict with the West, bringing efforts to deter Russia back into sharp focus. This event was preceded by the 2008 conflict over South Ossetia and Abkhazia, which had already drawn international attention to the escalating tensions. The persistence of these tensions culminated in Russia's full-scale invasion of Ukraine in February 2022. The war continues to this day, with parts of eastern and southeastern Ukraine under the control of the Russian army. In response to Russia's actions, NATO has implemented a range of measures. A significant part of this strategy focuses on strengthening countries in Russia's neighborhood, which are more vulnerable and constitute the alliance's front line. A key manifestation of this strategy is the accession of Finland and Sweden to the North Atlantic Treaty in April 2023 and March 2024, respectively.

An essential aspect of this development is that both Sweden and Finland had historically maintained a policy of neutrality, which allowed them to pursue security cooperation while avoiding direct entanglement in West-Russia conflicts and their associated risks. Sweden had upheld this stance since the Napoleonic Wars, and Finland since 1948, to the extent that many scholars considered neutrality a core component of their national identities. However, fundamental shifts in the European security environment prompted a significant reassessment in both nations, convincing policymakers and public opinion that the policy of neutrality was no longer sustainable. This article examines the implications of this strategic reorientation for NATO's deterrence posture against Russia. The central research question it addresses is: What impact does the accession of Sweden and Finland to NATO have on the alliance's ability to deter Russian aggression? To answer this question, the article will also provide a historical background of their neutrality and analyze the specific factors that led to this pivotal change in policy.

The Research Method

This article employs a case study methodology. Data was collected using a documentary method, drawing from a variety of sources including scholarly articles, books, and public statements by officials reported in the media. The analysis is guided by the theoretical approach to deterrence developed by Alexander George and Richard Smoke. This framework facilitates a systematic, multi-level analysis by connecting various factors, making it particularly suitable for examining complex, multifaceted cases such as this one.

Discussion and Results

As previously stated, the theoretical framework of deterrence developed by Alexander George and Richard Smoke is applied to answer the research question. The study's hypothesis is that the accession of Finland and Sweden to NATO will enhance the West's deterrent power against Russia by creating new strategic conditions. These conditions include the extension of NATO's security guarantees—specifically Article 5 on collective defense—increased combined military capability, a more favorable geopolitical position for the alliance, and a clear warning to Russia that any hostile action will incur serious consequences. A key novelty of this work, in comparison to other studies in the field, is its specific emphasis on the concept of

deterrence in relation to Finland's and Sweden's accessions. It pays particular attention to the consequences this membership has for the evolution of deterrence against Russia in the European theater.

In the deterrence framework developed by Alexander George and Richard Smoke, several factors are critical for effectiveness, and this article adapts these components to the present case study. Regarding defense and security capabilities, the analysis demonstrates that Sweden and Finland's accession to NATO reciprocally enhances the alliance's military strength. Although both nations had significant prior cooperation with NATO, their formal membership sends an unequivocal message about the collective seriousness in countering Russian threats, thereby bolstering the credibility of deterrence. However, it has been suggested that the inclusion of formerly neutral actors, who may have previously maintained reasonable relations with Russia, could potentially have the opposite effect, creating challenges for the perceived unity and resolve of NATO members. Despite this concern, other experts contend that Sweden and Finland have a proven history of managing Russian threats independently, and their membership represents a mutual benefit that strengthens both the alliance and the two nations.

Within George and Smoke's approach, historical and geopolitical contexts, along with the perceptions actors hold of one another, are also vital. From this perspective, the accession of Sweden and Finland provides NATO with a strategically advantageous position, which is geopolitically significant. Conversely, some analysts, citing the security dilemma and considering Russia's historical context and perceptions, argue that this expansion will increase regional tensions. Others, pointing to precedents like Russian threats and the deployment of nuclear weapons in Kaliningrad, reject this claim, viewing the memberships as a necessary step to counter an existing and demonstrated threat.

Conclusion

In light of this article's analysis, it is evident that the accession of Finland and Sweden generally enhances the deterrence capabilities of Western actors against Russia. However, the findings also indicate that the realities of the historical context and Russia's perception of Western actions may inadvertently fuel an arms race and intensify the security dilemma.

تأثیر پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو بر بازدارندگی اروپا در برابر روسیه

علی صباغیان^{۱*}، احمدرضا یوسفوند^۲

^۱ نویسنده مسئول: دانشیار گروه مطالعات منطقه‌ای علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

ایران. رایانامه: sabbaghian@ut.ac.ir

^۲ دانشجوی دکتری مطالعات منطقه‌ای، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

ایران. رایانامه: ahmad.yousofvand@ut.ac.ir

اطلاعات مقاله چکیده

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۱۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۵/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۶/۲۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱

کلیدواژه‌ها: بازدارندگی، روسیه، سوئد، فنلاند، ناتو

دو کشور فنلاند و سوئد به ترتیب در آوریل ۲۰۲۳ و مارس ۲۰۲۴ به ناتو پیوستند. این رویداد تأثیرات زیادی بر وضعیت بازدارندگی اروپا و غرب در مقابل روسیه دارد که تحلیل این موضوع را ضروری می‌نماید. این امر در پی رقابت ژئوپلیتیکی بین ناتو و روسیه که سالیان متمادی از مهم‌ترین مسائل بین‌المللی بوده رخ داد. بنابراین، سؤال این پژوهش این است که پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو چگونه بر بازدارندگی در برابر روسیه تأثیر می‌گذارد؟ سؤال مذکور بر اساس این فرضیه بررسی می‌شود که پیوستن فنلاند و سوئد شرایطی را به وجود می‌آورد که در آن به دلیل ضمانت‌های امنیتی ناتو از جمله بند ۵ مربوط به دفاع جمعی، افزایش ظرفیت‌های نظامی ناتو، ایجاد دسترسی ژئوپلیتیکی بهتر برای آن و هشداردهی به روسیه توان بازدارندگی بازیگران غربی در برابر این کشور را افزایش می‌دهد. روش پژوهش از نوع کیفی و مطالعه موردی است و پژوهشگران موضوع تحقیق خود را با استفاده از نظریه بازدارندگی مشروط بر اساس دیدگاه الکساندر جورج و ریچارد اسموک تحلیل می‌کنند. در این چارچوب، برای ارزیابی بازدارندگی اعمال شده از عناصر ظرفیت نظامی، دسترسی ژئوپلیتیکی، ارتباط، ادراک رقیب (روسیه) و زمینه‌های تاریخی استفاده می‌شود تا تحلیلی نظام‌مند از پدیده مورد بررسی ارائه شود. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که واقعیت‌های مربوط به زمینه‌های تاریخی و ادراک روسیه از اقدامات غرب می‌تواند تا حدودی بازدارندگی غرب علیه روسیه را تعدیل کند.

* **استناد:** صباغیان، علی؛ یوسفوند، احمدرضا (۱۴۰۴). تأثیر پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو بر بازدارندگی اروپا در برابر روسیه، فصلنامه سیاست، ۵۵ (۴)، ۱۰۳۴-۱۰۰۹.

<http://doi.org/10.22059/JPQ.2025.389174.1008281>

© نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران.

۱. مقدمه

گسترش ناتو به سمت شرق و بلندپروازی‌های روسیه در اروپا تا کنون موجب ایجاد بحران‌های بزرگی در عرصه بین‌المللی شده است. در این میان، الحاق کریمه به روسیه در سال ۲۰۱۴ نقطه عطفی در تاریخ منازعات میان روسیه و غرب به‌شمار می‌آید که سبب شد مسئله امنیت دسته‌جمعی و تلاش غرب برای ایجاد بازدارندگی در برابر روسیه بار دیگر به کانون توجهات بازگردد. البته پیش از این نیز حوادث مربوط به اوستیای جنوبی و آبخازیا در سال ۲۰۰۸ اهمیت تنش‌های میان روسیه و غرب را به جامعه جهانی گوشزد کرده بود. در ادامه این تنش‌ها و در فوریه ۲۰۲۲، روسیه جنگ خود علیه اوکراین را آغاز کرد که تا لحظه نگارش این مقاله درگیری در این منطقه ادامه و بخش‌هایی از شرق و جنوب شرق اوکراین تحت کنترل ارتش روسیه قرار دارد. در مقابل اقدامات روسیه، ناتو دامنه‌ای از اقدامات گوناگون را در دستور کار قرار داده است که بخش زیادی از آن معطوف به کشورهای است که در همسایگی روسیه قرار داشته و به همین دلیل بیشتر در معرض آسیب قرار دارند و به‌نوعی خط مقدم تلاش‌های ناتو علیه روسیه به‌شمار می‌آیند. از جمله این اقدامات عضویت سوئد و فنلاند، به‌ترتیب، در مارس ۲۰۲۴ و آوریل ۲۰۲۳ به پیمان آتلانتیک شمالی است. یکی از نکات حائز اهمیت در خصوص این تحول این است که هر دو کشور تا پیش از این اقدام، نوعی سیاست بی‌طرفی را اتخاذ کرده بودند که به آنان اجازه می‌داد ضمن حفظ سطحی از همکاری‌های امنیتی وارد تنش‌ها و منازعات میان غرب و روسیه نشوند تا به این وسیله خود را از خطرهای مربوطه حفظ کنند. این سیاست در سوئد از زمان جنگ‌های ناپلئونی و در فنلاند از سال ۱۹۴۸ در پیش گرفته شده بود، به طوری که برخی محققان بی‌طرفی را جزئی از هویت این کشورها تلقی می‌کردند (Dahl, 2011). اما تغییرات در محیط امنیتی موجب تغییر رویه در این کشورها شد و به تصمیم‌گیرندگان و افکار عمومی این دو کشور القا کرد که سیاست بی‌طرفی می‌بایست کنار گذاشته شود (Atlantic Council, 2020). پیامدهای این تغییر نگرش برای بازدارندگی روسیه در اروپا موضوع محوری است که در تحقیق حاضر به آن پرداخته می‌شود. در واقع، سؤال اصلی که مقاله در پی پاسخ به آن است این است که پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو چه تأثیری بر بازدارندگی در برابر روسیه دارد؟ فرضیه پژوهش حاضر این است که پیوستن فنلاند و سوئد شرایطی را به‌وجود می‌آورد که در آن به‌دلیل ضمانت‌های امنیتی ناتو از جمله ماده ۵ مربوط به دفاع جمعی، افزایش ظرفیت‌های نظامی، ایجاد دسترسی ژئوپلیتیک بهتر برای ناتو و هشداردهی به روسیه در خصوص اینکه هرگونه اقدام خصمانه با تبعات سنگینی روبه‌رو خواهد بود، توان بازدارندگی بازیگران غربی در برابر روسیه را افزایش می‌دهد.

سازمان این مقاله به این صورت است که در ادامه ادبیات مربوطه مرور می‌شود که نشان‌دهنده این است که این پژوهش چه از حیث چارچوب نظری استفاده‌شده و چه از لحاظ مورد بررسی دارای نوآوری است. پس از آن به روش تحقیق پرداخته می‌شود. رویکرد نظری «بازدارندگی مشروط»^۱ «الکساندر جورج و ریچارد اسموک»^۲ در ادامه بررسی و علت انتخاب این چارچوب نظری تبیین می‌شود. در بخش بعدی پیشینه بی‌طرفی سوئد و فنلاند بررسی می‌شود که نشان‌دهنده سیر تحول مواضع آنان از بی‌طرفی تا عضویت و دلایل و زمینه‌های اتخاذ این مواضع است. بخش انتهایی نیز مؤلفه‌های بازدارندگی بیان‌شده در چارچوب نظری را با مورد مطالعه انطباق می‌دهد و آن را تحلیل می‌کند.

۲. پیشینه پژوهش

پژوهش‌هایی مرتبط با موضوع این مقاله نگارش شده که در چند دسته قابل دسته‌بندی هستند: بسیاری از این پژوهش‌ها به‌طور کلی به نزاع میان روسیه و ناتو می‌پردازند. برای نمونه «نورا واناگا و تام روستکس»^۳ در کتاب *بازداشتن روسیه در اروپا: راهبردهای دفاعی برای کشورهای همسایه*^۴ به تکامل مفهوم بازدارندگی از زمان جنگ سرد می‌پردازد و به‌طور خاص انواع بازدارندگی متعارف و نامتعارف را بررسی می‌کند. نویسندگان این کتاب رویکرد «دفاع کامل»^۵ را برای مقابله با تهدیدات روسیه مناسب می‌دانند و در این اثر تلاش کرده‌اند که متناسب با هر کشور اروپایی همسایه روسیه، توصیه‌ها و نکاتی را برای ارتقای بازدارندگی ناتو در برابر روسیه در چارچوب رویکرد دفاع کامل ارائه دهند (Vanaga & Rostoks, 2019). مجیدی و ثمودی در مقاله «مفهوم راهبردی جدید ناتو و امنیت اروپا» به تلاش‌های ناتو در اروپا برای مقابله با تهدیدات روسیه در چارچوب مفهوم راهبردی جدید در دوران پس از جنگ اوکراین ۲۰۲۲ می‌پردازند و از این طریق تحولات رخ داده بر اثر این رویکرد را بررسی می‌کنند. نگارندگان به این نتیجه نائل شدند که تحولات اخیر موجب افزایش نقش ناتو در تأمین امنیت اروپا شده است (Majidi & Samoudi, 2023). به‌طور مشابه، در مقاله سمیعی اصفهانی و فرحمند با عنوان «جنگ روسیه- اوکراین و آینده نظم بین‌الملل» تقابل میان روسیه و غرب در کانون توجه است. در این مقاله، با استفاده از روش آینده‌پژوهی سناریوهای محتمل برای آینده این تقابل بررسی می‌شود. در نتیجه‌گیری این اثر ذکر شده که پس از جنگ اوکراین نظام بین‌الملل وارد عصر جدیدی شده

1. Conditional Deterrence Theory
2. Alexander George and Richard Smoke
3. Nora Vanaga and Tom Rostoks
4. Deterring Russia in Europe: Defence Strategies for Neighbouring States
5. Total Defence

است که به‌طور پیوسته فضا به سوی دوقطبی شدن پیش می‌رود و این جنگ موجب حفظ تسلط آمریکا به هزینه‌ی شرکای اروپایی شده است (Samiie Esfehni & Farahmand, 2022).

دسته‌ی دیگری از پژوهش‌های این حوزه مربوط به تبیین رابطه‌ی فنلاند و (با) سوئد با روسیه و غرب است. برای مثال ویلیام آلبرک و بنیامین شریر^۱ در مقاله‌ی «فنلاند و سوئد چگونه متحدانی برای ناتو خواهند بود؟»^۲ تلاش کردند به پیش‌بینی سطح روابط میان ناتو و دو کشور سوئد و فنلاند و میزان جاه‌طلبی در این روابط بپردازند. از نظر نویسندگان، هر دو به احتمال زیاد سطح متوسطی از جاه‌طلبی را اتخاذ خواهند کرد که گستره‌ی وسیعی از زمینه‌های جدید را برای همکاری با سایر متحدان باز کرده و اتحاد را به‌عنوان یک کل تقویت می‌کند. با توجه به هزینه‌های سیاسی، مالی و پرسنلی شایان توجهی که در پی خواهد داشت، بلندمدت بلندپروازی در کوتاه‌مدت محتمل نیست. با وجود این، در نهایت می‌تواند تحقق یابد (Alberque & Schreer, 2022). نیکنامی در مقاله‌ی «دکترین پاسیکیوی-ککونن و تأثیر آن بر روابط امنیتی فنلاند و فدراسیون روسیه در دوران پساجنگ سرد»^۳ به تأثیر دکترین مذکور بر شکل‌دهی نوع رابطه‌ی فنلاند با روسیه و غرب در دوران پساجنگ سرد پرداخته و به این نتیجه رسیده است که فنلاند به‌وسیله‌ی این راهبرد توانسته ضمن حفظ امنیت خود در برابر تهدید روسیه روابط با غرب را نیز حفظ کند (Niknami, 2023). همچنین فتحی خانقاه در مقاله‌ی «تبیین چرایی عضویت فنلاند در ناتو از منظر موازنه‌ی تهدید» در پی آن بوده که با به‌کارگیری نظریه‌ی استفن والت چرایی عضویت فنلاند در ناتو را توضیح دهد (Fathi Khanghah, 2022). یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که اقدام فنلاند برای پیوستن به ناتو، حاصل دو عامل برداشت فنلاند از روسیه به‌عنوان تهدید نظامی بسیار جدی و نیز تغییر اساسی در افکار عمومی به نفع عضویت در ناتو است.

واضح است که استفاده از نظریه‌ی بازدارندگی مشروط در خصوص پیوستن ناتو و فنلاند به ناتو و عنایت به پیامدهایی که این عضویت در جهت تحول بازدارندگی روسیه در اروپا دارد، از نوآوری‌های اثر حاضر نسبت به سایر آثار این حوزه است.

۳. روش پژوهش

در تحقیق حاضر پژوهشگران از عناصر موجود در نظریه‌ی ارائه‌شده توسط الکساندر جورج و ریچارد اسموک یعنی توانایی و ظرفیت‌های نظامی، دسترسی ژئوپلیتیک، ادراک رقیب و زمینه‌ی تاریخی برای ارائه‌ی «تحلیلی نظام‌مند»^۴ استفاده می‌کنند. روش تحلیل نظام‌مند در تحلیل سیاست خارجی

1. William Alberque and Benjamin Schreer
 2. What Kind of NATO Allies Will Finland and Sweden Be?
 3. Systematic Analysis

رویکردی ساختاریافته برای درک و توضیح چگونگی تدوین و اجرای سیاست خارجی است که اغلب شامل ادغام سطوح مختلف تحلیل و استفاده از چارچوب‌های نظری قابل تطبیق بر پدیده موردنظر می‌شود. هدف این رویکرد ارائه بررسی جامع و دقیق از تصمیمات سیاست خارجی و پیامدهای آنهاست. تحلیل نظام‌مند، مروری ساختاریافته از متون موجود است که بهترین شواهد موجود را برای پاسخ به یک پرسش پژوهشی خاص گلچین می‌کند. پژوهشگران متعددی در تکوین این رویکرد نقش داشته‌اند. اما مشارکت الکساندر جورج در زمینه‌های گوناگون سیاست خارجی و روابط بین‌الملل، فلسفه سیاسی و روش‌شناسی علوم اجتماعی به وی جایگاه ویژه‌ای در این زمینه اعطا کرده و موجب شده است به‌عنوان یکی از پیشگامان این حوزه شناخته شود. رویکرد تحلیلی وی نقش بسیار مؤثری در ایجاد پل ارتباطی میان فضای نظری و عملی در سیاست خارجی داشته است (Nye, 2008: 593). در واقع، رویکرد تحلیلی وی پاسخی به محدودیت‌های محافل علوم سیاسی و روابط بین‌الملل در ارائه پاسخ‌های مفید و سازنده در برابر چالش‌های واقعی عرصه بین‌الملل بوده است (George, 1993: 3). برای جمع‌آوری اطلاعات نیز از روش اسنادی استفاده شده است.

۴. چارچوب نظری: بازدارندگی مشروط

در سیاست جهانی، بازدارندگی عبارت است از رویه دلسرد کردن یا بازداشتن کسی از انجام اقدامی مانند حمله مسلحانه که نمی‌خواهیم انجام شود. این امر شامل تلاش برای متوقف کردن یا جلوگیری از یک عمل است، برخلاف مفهوم نزدیک اما متمایز «اجبار»^۱ که تلاشی برای وادار کردن بازیگر به انجام کاری است (Mazarr, 2018). در تعریفی دیگر، بازدارندگی به معنای متقاعد ساختن رقیب در خصوص اینکه تهدیدات و یا هزینه‌های یک اقدام می‌تواند از فواید آن بیشتر باشد (George & Smoke, 1974: 11).

بازدارندگی زیرمجموعه‌ای از نظریه انتخاب عقلانی^۲ است و ماهیت روانی دارد. نظریه انتخاب عقلانی امیدوار است که مخالفان عقلانی باشند و عقلانی عمل کنند. اگر به هر دلیلی طرف‌های متخاصم غیرمنطقی باشند، آنگاه بازدارندگی معنای خود را از دست خواهد داد. این مؤلفه عامل تمایز بین بازدارندگی و دفاع^۳ است، زیرا دفاع، برخلاف بازدارندگی، جنبه فیزیکی محض دارد و محدودتر از آن است (Niknami, 2021: 253). هدف بازدارندگی تأثیر بر افکار افراد

1. Compellence
2. Rational Choice
3. Deffence

است و با توجه به ماهیت عقلانی بازیگران در عمده مطالعات صورت گرفته در این حیطه تأکید زیادی بر موازنه هزینه و فایده انجام می‌شود (Sheikh Mohammadi, 2019: 36).

برای کارساز بودن بازدارندگی دو شرط لازم است: «شدت»^۱ و «اعتبار»^۲. شدت مستلزم تهدید حریف به اقدام تلافی‌جویانه است که بر منافع احتمالی که می‌توانند از حمله به دست آورند، برتری خواهد داشت. برای مثال در طول جنگ سرد، سلاح‌های هسته‌ای به‌عنوان بازدارنده نهایی برای ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی عمل کرد و هر دو کشور به اندازه کافی بمب داشتند تا دیگری را نابود کنند. اعتبار به این معناست که حریف را متقاعد کند که اعمال خشونت بیشتر آنها موجب تلافی خواهد شد. کشورها می‌توانند جدیت خود را با آزمایش تسلیحات، افزایش حضور نظامی خود در منطقه مورد مناقشه، انجام تمریناتی برای شبیه‌سازی حملات واقعی و اعلام عمومی فناوری‌های جدید تسلیحاتی نشان دهند. بخش مهمی از اعتبار، تمایل به استفاده از زور است. در طول جنگ سرد، هم ایالات متحده و هم اتحاد جماهیر شوروی اعتبار بازدارندگی خود را با انجام اقدامات نظامی برای حمایت از شرکای خارجی خود نشان دادند. این اقدامات نشان داد که آنها می‌توانند و مایل‌اند به تعهدات خود برای استفاده از زور در صورت حمله به یک متحد عمل کنند این مکانیسم بازدارنده ایده‌ای است که به نام «نابودی تضمین شده متقابل»^۳ شناخته می‌شود (CFR, 2023). گفته می‌شود بازدارندگی سه کارویژه اصلی دارد و این کارویژه‌ها شامل جلوگیری از اقدام تهدیدآمیز حریف، جلوگیری از بروز تنش و جنگ و در نهایت ایجاد بستر مناسب برای گفت‌وگو درباره خطوط قرمز طرفین است (Niknami, 2021: 253).

با توجه به کاربرد گسترده مفهوم بازدارندگی و همچنین پیشرفت فناوری به‌همراه افزایش تهدیدات در دنیای معاصر، متفکران زیرمجموعه‌های گوناگونی را برای این مفهوم در نظر گرفته‌اند. برای نمونه بازدارندگی را می‌توان در دو دسته از شرایط استفاده کرد. بازدارندگی «مستقیم»^۴ شامل تلاش‌های یک دولت برای جلوگیری از حملات به قلمرو خود است. بازدارندگی «گسترده»^۵ شامل اقدامات بازدارنده علیه گروه ثالثی است که علیه متحدان اقدام می‌کند. در طول جنگ سرد، بازدارندگی مستقیم مستلزم جلوگیری از حمله اتمی شوروی به خاک ایالات متحده بود. بازدارندگی گسترده شامل جلوگیری از حمله متعارف شوروی به اعضای سازمان پیمان آتلانتیک شمالی بود (Huth and Russett, 1988: 29-45). همچنین یکی از مهم‌ترین تصمیم‌ها در مورد نحوه مشاهده بازدارندگی، دامنه آن را شامل می‌شود: آیا به‌طور

-
1. Severity
 2. Credibility
 3. Assured Mutual Destruction
 4. Direct
 5. Extended

«مضیق»^۱ دیده می‌شود یا «موسع»^۲؟ محدودترین تعاریف معتقدند که بازدارندگی صرفاً به ابزارهای نظامی دولتی اشاره دارد؛ با استفاده از تهدید پاسخ نظامی برای جلوگیری از اقدام یک دولت. یک تعریف موسع‌تر، تمرکز را بر تهدیدها حفظ می‌کند، اما دامنه را به اقدامات غیرنظامی گسترش می‌دهد. به این معنا که یک دولت می‌تواند با استفاده از تهدیدهای تحریم‌های اقتصادی، طرد دیپلماتیک، یا عملیات روانی و اطلاعاتی مانع متخاصم شود.

با توجه به گستره وسیع تهدیدات روسیه و غرب علیه یکدیگر، بسیار اهمیت دارد که مجموعه‌ای از تهدیدات در نظر گرفته شود. در این زمینه نظریه موردنظر از حیث دامنه تهدیدات باید موسع باشد. همچنین توجه ویژه به مؤلفه‌های شناختی در زمینه بازدارندگی بسیار حائز اهمیت است. چراکه همان‌طور که پیش از این اشاره شد، درحالی‌که مفهوم دفاع صرفاً جنبه فیزیکی دارد، بازدارندگی مفهوم بازدارندگی ماهیتی روانی و ادراکی^۳ است. در حقیقت، نظریه منتخب می‌بایست عوامل مادی و غیرمادی را به‌صورت توأمان در نظر بگیرد. دیدگاه الکساندر جورج و ریچارد اسموک که به‌عنوان نظریه بازدارندگی مشروط شناخته می‌شود، از حیث نقشی که در تبیین و گسترش مفهوم بازدارندگی و به‌طور کلی‌تر بررسی تصمیم‌گیری سیاست خارجی داشتند، بسیار حائز اهمیت است. در این چارچوب، بازدارندگی در کنار مسائلی مثل توان نظامی و موقعیت ژئوپلیتیک به عوامل غیرمادی مانند «ارتباط»^۴ (ارسال پیام)، «زمینه‌های تاریخی»^۵ و «ادراک»^۶ روانشناختی دارد. با توجه به اینکه ظرفیت نظامی عنصری مهم برای ایجاد بازدارندگی مؤثر است و با عنایت به توان نظامی روسیه به‌عنوان دومین قدرت این حوزه، بسیار مهم است که بدانیم پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو چه میزان به ظرفیت نظامی این اتحاد کمک خواهد کرد. مفهوم ارتباط دلالت بر این موضوع دارد که برای مؤثر واقع شدن بازدارندگی، تبیین واضح مقاصد و قابلیت‌ها حیاتی است. کشورها باید تهدیدهای بازدارنده خود را به‌طور مؤثر برای جلوگیری از تفسیرهای نادرست که می‌تواند به درگیری منجر شود، منتقل کنند. از طرف دیگر، نحوه درک کشورها از یکدیگر بر بازدارندگی تأثیر می‌گذارد. سوءتفاهم یا محاسبات نادرست در مورد نیت یا تصمیم دشمن می‌تواند راهبردهای بازدارنده را تضعیف کند. موضوعی که در خصوص ادراک کشورها حائز اهمیت است، تعاملات گذشته بین دولت‌ها و زمینه تاریخی است که می‌تواند ادراکات و راهبردهای فعلی را شکل دهد. سوابق تاریخی می‌تواند نحوه تفسیر دولت‌ها از تهدیدها و پاسخ‌ها را نشان دهد. برای نمونه پروژه‌های غربی مانند گسترش شرقی،

1. Narrow
2. Broad
3. Perceptual
4. Communication
5. Historical Context
6. Perception

سیاست همسایگی و انقلاب‌های مخملی ممکن است روسیه را به این درک رسانده باشد که چنانچه در برابر ناتو اقدام نکند، این اتحاد به سیاست توسعه‌طلبانه خویش ادامه می‌دهد. در طرف مقابل نیز، تهدیدات هسته‌ای روسیه ممکن است غرب را به این درک رسانده باشد. علاوه بر این، زمینه ژئوپلیتیکی، از جمله اتحادها، ثبات منطقه‌ای و محیط سیاسی بین‌المللی بر اثربخشی بازدارندگی تأثیر می‌گذارد که نمونه بارز آن در این خصوص، مرز مشترک فنلاند با روسیه و دسترسی بهتر به دریای بالتیک است. به صورت کلی، این رویکرد مجموعه‌ای از عناصر مادی و ذهنی را وارد ارزیابی بازدارندگی می‌کند که استفاده از آن در این مورد، با توجه به ویژگی‌های آن، بسیار مفید است. به خصوص اینکه عمده بحث‌های این دو نظریه‌پرداز ناظر بر تهدیدات ناشی از بلوک شرقی در برابر ناتو مطرح شده است که نشان‌دهنده هماهنگی نظریه با بحث حاضر است (George & Smoke, 1974).

۵. یافته‌های پژوهش

۵.۱. پیشینه بی‌طرفی در مواضع سوئد و فنلاند

هر دو کشور سوئد و فنلاند دارای پیشینه تاریخی از بی‌طرفی هستند. این مسئله در نگاه اول می‌تواند گمراه‌کننده باشد، زیرا سوئد و فنلاند به دسته‌ای از کشورها تعلق داشته‌اند که تحت عنوان «مشارکت برای صلح»^۱ گرد هم آمده‌اند. این ابتکار توسط ناتو در سال ۱۹۹۴ برای ایجاد اعتماد بین ناتو و سایر کشورهای اروپا و اتحاد جماهیر شوروی سابق راه‌اندازی شد. هدف مشارکت برای صلح افزایش ثبات و امنیت در اروپا از طریق تشویق همکاری در زمینه‌هایی مانند آموزش نظامی، قابلیت همکاری و مسائل مختلف امنیتی است. کشورهایی که در این برنامه حضور دارند، در تمرین‌های آموزشی مشترک شرکت و در پروژه‌های مرتبط با دفاع همکاری می‌کنند که می‌تواند به آنها در توسعه روابط نزدیک‌تر با ناتو و احتمالاً عضویت در ناتو در آینده کمک کند. اما این دو کشور به‌عنوان دموکراسی‌های قدیمی و مستحکم در گوشه‌ای صلح‌آمیز و باثبات از اروپا، با سابقه‌های طولانی مشابه از تجربه حفظ صلح و با مشارکت نظامی در بیشتر مأموریت‌های ناتو از زمان پایان جنگ سرد، به نظر می‌رسد که اشتراکات کمی با بقیه کشورهای تشکیل‌دهنده گروه متنوع شراکت برای صلح دارند، چراکه از مدت‌ها پیش از عضویت در ناتو، سوئد و فنلاند به‌آسانی تمام الزامات عضویت در اتحاد را از نظر سیاسی و همچنین نظامی برآورده می‌کردند. به‌طوریکه به گفته برخی منابع ناتو، عضویت آنها صرفاً یک امر فرمالیته بود که می‌توانست به سرعت انجام شود. این دو کشور به‌طور معمول از سوی دیگران به‌عنوان

تأمین‌کننده‌های امنیتی قابل اعتماد به‌جای مصرف‌کنندگان برجسته می‌شوند که می‌توان در مواقع لزوم از آنها کمک نظامی دریافت کرد. در واقع، در داخل ناتو، سوئد و فنلاند به‌دلیل مشارکت‌های شایان توجه و همکاری نزدیک با ناتو، اغلب از بسیاری جهات نسبت به چندین متحد رسمی به ناتو نزدیک‌تر دیده می‌شدند (Dahl, 2011: 6). با این حال و علی‌رغم این رکورد چشمگیر، هر دو کشور برای مدت‌ها تصمیم داشتند در خارج باقی بمانند و از عضویت در آن خودداری ورزند تا اینکه تغییرات محیط امنیتی این کشورها آنان را به تغییر این راهبرد وادار ساخت. البته در اتخاذ این راهبرد، میان دو کشور تفاوت‌هایی وجود دارد. در واقع، هرچند در ظاهر به‌دلیل عناصر مشابه و همچنین استفاده از کلیدواژه‌هایی مانند «عدم تعهد»^۱ و «بی‌طرفی»^۲ در افکار عمومی تفاوت‌های میان آن دو نادیده انگاشته می‌شود، اما نباید از این تفاوت‌ها غافل شد.

۱.۱.۵. فنلاند

ریشه عدم تعهد و بی‌طرفی در فنلاند به‌طور مستقیم از تجربه آن در همسایگی با روسیه سرچشمه می‌گیرد. در طول هشت قرن، چند جنگ با روسیه بر سر قلمرو فنلاند درگرفت و از سال ۱۸۰۹ تا ۱۹۱۷ دوک‌نشین بزرگ فنلاند بخشی از امپراتوری روسیه بود. در طول جنگ جهانی دوم، فنلاند قلمرو مهم راهبردی خود را به اتحاد جماهیر شوروی واگذار کرد. البته فنلاندی‌ها تجربه جنگ زمستانی ۱۹۳۹-۱۹۴۰ را نیز به یاد دارند که در آن بدون حمایت خارجی علیه ارتش بسیار بزرگ‌تر و مجهزتر شوروی جنگیدند. اگرچه فنلاند در آن درگیری شکست خورد، مسکو متحمل تلفات بسیار بیشتری شد. فنلاندی‌ها این درس تاریخ را عامل مهمی در بازدارندگی در برابر تهاجم دیگر روسیه در نظر می‌گیرند. به‌طوریکه در سال ۲۰۱۸ یک پیمایش نشان داد حدود ۷۵ درصد از مردم فنلاند فکر می‌کردند که به‌خوبی برای جنگیدن به‌تنهایی آماده‌اند. با این حال، فنلاند به مرور زمان از این دیدگاه دور شده و قوانینی را در جهت افزایش توانایی‌های نظامی داخلی و همکاری‌های دفاعی با شرکای خود به تصویب رسانده است (Atlantic Council, 2020).

یکی از عوامل تأثیرگذار بر راهبرد بی‌طرفی فنلاندی همان «فنلاندی‌سازی»^۳ یا به‌عبارت دیگر دکترین «پاسیکوی-ککونن»^۴ بود است. در واقع، سیاست فنلاند در جنگ سرد با حفظ روابط حسنه با شوروی و به‌طور همزمان همکاری نظامی و امنیتی با غرب مشخص می‌شود. روابط حسنه با شوروی مبتنی بر ملاحظه منافع سیاسی و امنیتی این کشور و همچنین جلب

1. Non-alignment
2. Neutrality
3. Finlandization
4. Paasikivi-Kekkonen

حمایت روس‌ها برای حل و فصل مسائل داخلی فنلاند بود. این نگرش در دوران پس از سقوط شوروی نیز ادامه داشت و به این ترتیب سطح بالایی از روابط اقتصادی و سیاسی میان روسیه و فنلاند حفظ شد. این سیاست به فنلاند این امکان را داد که در کنار همکاری با روسیه، بازدارندگی خود در برابر این کشور را نیز حفظ کند (Niknami, 2022: 1003).

۲.۱.۵. سوئد

بی‌طرفی سوئد به زمان جنگ‌های ناپلئونی بازمی‌گردد و از آن زمان به مدت دو قرن این سیاست را در پیش گرفته بود. به‌حوی که در هر دو جنگ جهانی خود را بی‌طرف اعلام کرد. در طول جنگ جهانی دوم، بی‌طرفی حاکمیت آن را دست‌نخورده نگه داشت و به آن اجازه داد تا به پناهگاهی برای پناهندگان خلاص‌شده از آلمان نازی تبدیل شود. علی‌رغم عدم تعهد در طول جنگ سرد، سوئد از نزدیک با ایالات متحده و سایر کشورهای غربی همکاری کرد (Moseley, 1994). عدم تعهد صدایی اخلاقی به سوئد داد که از آن برای حمایت از تلاش‌های بشردوستانه و جنبش‌های مختلف صلح استفاده می‌کرد، چراکه با وجود بی‌طرفی تهدیدی برای اشغال این کشور وجود نداشت. پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱، سوئد با موقعیت نظامی غیرمتعهد خود چنان احساس امنیت کرد که مخارج دفاعی و کارایی نیروهای مسلح خود را به‌طور چشمگیری کاهش داد. بنابراین عدم تعهد سوئدی از قرن‌ها تاریخ، موقعیت اخلاقی مفید و اطمینان به اینکه مورد حمله یا اشغال قرار نخواهد گرفت، سرچشمه می‌گیرد. عدم تعهد سوئد یکی از گزینه‌های سیاسی و ملی است و از دهه ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۰ به‌عنوان یک پلتفرم سیاسی در راستای اتخاذ یک سیاست فعالانه گسترده و نقشی با عنوان «برقدرت اخلاقی»^۱ بین دو بلوک عمل کرده است. این دو ابرقدرت در آن زمان، دست‌کم در لفاظی‌های رسمی، به‌رغم نظام‌های سیاسی و اخلاقی بسیار متفاوتی که نمایندگی می‌کردند، از نظر اخلاقی و سیاسی غیرقابل تمایز تلقی می‌شدند. این کنشگری به حضور گسترده سوئد در جهان سوم منجر شد. اما این یک روی سکه بود. سوئد در طول جنگ سرد یک سیاست ظریف «دکترین دوگانه»^۲ را حفظ کرد. به موازات موضع بی‌طرفانه بسیار قابل مشاهده ابرقدرت اخلاقی، یک سری ترتیبات دوجانبه جداگانه و فوق‌محرمانه با تعدادی از کشورهای ناتو، از جمله دانمارک، نروژ، بریتانیا و آمریکا برقرار شد تا در صورت حمله شوروی این کشور بتواند از خودش دفاع کند. این همکاری‌ها به‌نحوی بود که در درون ناتو از سوئد به‌عنوان عضو هفدهم در زمانی یاد می‌شد که این اتحاد نظامی شانزده عضو داشت (Dahl, 2011: 7).

1. Moral Superpower
2. Double Doctrine

۵.۲. ارزیابی تأثیرات عضویت بر اساس چارچوب نظری

در پی جنگ اوکراین و افزایش تهدیدات روسیه، حمایت عمومی از عضویت در ناتو، به خصوص امنیت مضاعف بند دفاع متقابل ماده ۵ ناتو، در هر دو کشور افزایش یافت. نظرسنجی‌ها حاکی از حمایت ۸۲ درصدی در فنلاند (تا نوامبر ۲۰۲۳) و ۶۰ درصد در سوئد (تا مارس ۲۰۲۴) است. صاحب‌نظران مطالعات بین‌المللی و راهبردی ابعاد گوناگون همکاری‌های ناتو با سوئد و فنلاند و مزایا و معایب این تحول تاریخی را مورد بحث قرار داده‌اند. در این قسمت، مؤلفه‌های بازدارندگی در دیدگاه الکساندر جورج و ریچارد اسموک با مورد مطالعه یعنی عضویت سوئد و فنلاند در ناتو مطابقت داده می‌شود.

۵.۲.۱. ظرفیت‌های نظامی

مقامات ایالات متحده از وزارت خارجه و دفاع با اظهارات فنلاند و سوئد موافق بودند که دو کشور موقعیت دفاعی ناتو را به‌ویژه در منطقه دریای بالتیک تقویت خواهند کرد (Gould & Sprenger, 2022). از نظر هزینه‌های نظامی، فنلاند نزدیک به ۲/۵ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را صرف دفاع می‌کند (بالاتر از دستورالعمل هزینه‌های ۲ درصدی ناتو) و سوئد نیز در طی سال ۲۰۲۴ به هدف ۲ درصدی هزینه دفاعی ناتو دست یافت. روسیه تا حد زیادی به دنبال کم‌اهمیت جلوه دادن نگرانی‌ها در مورد پیوستن فنلاند و سوئد به ناتو بوده، اما ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه به ناتو نسبت به استقرار نیروها یا توسعه زیرساخت‌های نظامی در هر دو کشور هشدار داده است. در دوره قبل از الحاق فنلاند و سوئد، ایالات متحده و ناتو همکاری‌های دفاعی را افزایش داده و تمرین‌های آموزشی مشترک را با فنلاند و سوئد در راستای ارائه تضمین‌های امنیتی به دو کشور انجام دادند (1: CRS, 2024). همچنین هر دو کشور پرسنل نظامی ارزشمند، آموزش‌دیده و بسیار حرفه‌ای و دانش پیشرفته را با خود به ناتو می‌آورند. علاوه بر این، آنها می‌توانند از مأموریت‌های آینده ناتو با تجهیزات خود پشتیبانی کنند. در ازای آن، این ائتلاف حفاظتی جمعی را با استفاده از بازدارندگی متعارف و هسته‌ای در برابر روسیه برای آنها فراهم می‌کند (Alberque & Schreer, 2022).

بنابراین، از حیث نظامی، ناتو گسترش می‌یابد و تقویت می‌شود، زیرا در دسترس بودن قلمروهای سوئد و فنلاند به‌طور شایان توجهی انعطاف عملیاتی ناتو را برای دفاع از جناح شرقی آن افزایش خواهد داد (Alberque & Schreer, 2022: 134). مینا آلاندر، کارشناس روابط خارجی فنلاند، استدلال کرد که این کشور در بسیج ۲۸۰۰۰۰ سرباز سریع عمل خواهد کرد و تعداد کل سربازان فنلاندی در خدمت ناتو احتمالاً ۸۷۰۰۰۰ نفر خواهد بود. این به این دلیل است که فنلاند، برخلاف بسیاری از کشورهای اتحادیه اروپا و ناتو، هرگز خدمت اجباری را لغو نکرد.

علاوه بر این، نیروهای مسلح فنلاند به تجهیزات مدرن مجهزند که یک نمونه اخیر آن تصمیم دولت در دسامبر ۲۰۲۱ برای خرید ۶۴ جت جنگنده اف ۳۵ آمریکایی است. علاوه بر این، دفاع ملی فنلاند مبتنی بر مفهوم «امنیت جامع»^۱ است: یک مدل امنیتی تعاونی که جمعیت غیرنظامی و اقتصاد را نیز پوشش می‌دهد. در مجموع، فنلاند به‌طور چشمگیری دفاع جناح شمالی ناتو را تقویت کرده و نقشی مرکزی در دفاع از کل منطقه دریای بالتیک از جمله کشورهای بالتیک ایفا می‌کند (Alander, 2022). ناتو همچنان پرسنل نظامی، تجهیزات، اطلاعات و تخصص‌های صنعتی بیشتری را به‌دست می‌آورد. برای مثال، با وجود شرکت فنلاندی پاتریا^۲ که یک ارائه‌دهنده بین‌المللی در زمینه خدمات پشتیبانی چرخه عمر دفاعی، امنیتی و هوانوردی است، قابلیت بازدارندگی ناتو افزایش می‌یابد (Von Klinggraff, 2023: 4).

در خصوص سوئد نیز همان‌طور که نیل ملوین از اندیشکده نهاد خدمات سلطنتی لندن^۳ گفته است، تصمیم سوئد برای پیوستن به ناتو «موضع بی‌طرفی و عدم تعهد نظامی را که به دوره ناپلئونی بازمی‌گردد، واژگون می‌کند... عضویت سوئد در ائتلاف ناتو در کنار فنلاند که با تصمیم مسکو برای حمله به اوکراین رخ نمود، بخشی از تبدیل شمال اروپا به یک سنگر ناتو است» (Melvin, 2024). در زمینه اختصاص بودجه به صنایع دفاعی بر اساس گزارش مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک^۴، بودجه دفاعی سوئد در سال ۲۰۲۳ بالغ بر ۹/۲ میلیارد دلار و ۱/۵۴ درصد از تولید ناخالص داخلی بود. اما در طول سال ۲۰۲۴ سوئد هزینه‌های نظامی خود را ۳۴ درصد افزایش داد و به ۱۲ میلیارد دلار رساند. در واقع، این کشور در اولین سال عضویت در ناتو، بودجه نظامی خود را به ۲ درصد تولید ناخالص داخلی رساند که چنین جهشی در صنعت دفاعی نشان‌دهنده جدیت و عزم سوئد برای نقش‌آفرینی در کنار متحدانش در ناتو است (SIPRI, 2025). البته حجم قدرت نظامی سوئد نشان‌دهنده این است که تعداد کل پرسنل نظامی در کشورهای ناتو را به‌شدت افزایش نمی‌دهد. با این حال، این کشور به‌طور چشمگیری ارتش مجهز، بیش از صد جنگنده پیشرفته، نیروی دریایی مدرن و همچنین یک پایگاه صنعتی دفاعی پیشرفته را به ناتو می‌آورد و توان مانور دریایی ناتو را نیز افزایش می‌دهد (Mackenzie, 2024).

بررسی نیروهای نظامی دو کشور سوئد و فنلاند نشان‌دهنده ظرفیت‌های نظامی زیادی است که این دو کشور در حیطه‌های گوناگون زمینی، هوایی و دریایی می‌توانند به نیروی ناتو در برابر روسیه اضافه کنند:

1. Comprehensive Security
2. Patria
3. Royal United Services Institute
4. International Institute for Strategic Studies

جدول ۱. ظرفیت‌های نظامی سوئد و فنلاند

کشور	پرسنل نظامی	نیروی هوایی	نیروی دریایی	نیروی زمینی
فنلاند	۲۸۰۰۰۰	۶۱ جنگنده اف ۱۸ که تا سال ۲۰۲۶ قرار است با ۶۴ جنگنده اف ۳۶ جایگزین شوند، تعداد زیادی هواپیمای تمرینی و رادارهای دوربرد	۴ کشتی فرماندهی، ۵ کشتی مین گذار، هشت کشتی موشک‌انداز، ۱۳ مین‌روب و همچنین ساخت ناوهای بیشتر برای نبرد سطح به سطح تا ۲۰۲۹ است.	۶۵۰ تانک (۲۰۰ تا از نوع لئوپارد)، ۷۰۰ توپخانه، ۷۰۰ خمپاره‌انداز، ۷۰۰ موشک‌انداز سبک و سنگین، ضد رادارهای التنا که قابلیت مواجهه با انواع راکت و توپخانه را دارد، موشک‌های زمین به هوا
سوئد	۲۵۶۰۰	بزرگ‌ترین نیرو هوایی در اسکاندیناوی و یکی از بزرگ‌ترین‌ها در اروپا با حداقل ۱۰۰ هواپیمای جنگنده (در حال افزایش)	۳ زیردریایی پیشرفته کلاس گئلند، یک زیردریایی قدیمی‌تر که تا ۲۰۲۷ و ۲۰۲۸ با طرح‌های جدیدتر جایگزین می‌شود	صنعت ۳ میلیارد دلاری با قابلیت‌های گوناگون از جمله خودروهای نظامی ای بی ۲۹۰

(Source: Beaver and Lapporte, 2024)

۲.۲.۵. هشداردهی و برقراری ارتباط^۳

مفهوم ارتباط در دیدگاه الکساندر جورج و ریچارد اسموک دلالت بر این موضوع دارد که ایجاد و حفظ بازدارندگی نیازمند ارسال پیامی روشن در سطح بین‌المللی به طرف مقابل است که در صورت انجام هرگونه اقدام خصمانه با واکنش شدیدی روبه‌رو خواهد شد. در همین زمینه از لحاظ سیاسی پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو، قدرت و نفوذ این ائتلاف را افزایش می‌دهد. در حقیقت، این عضویت موجب می‌شود سازمان همکاری آتلانتیک شمالی به مجموعه قوی‌تری از کشورها در جامعه جهانی تبدیل شود که همکاری و هماهنگی در راستای مقابله با تهدیدات را آسان‌تر می‌کند. شایان ذکر است که طبعاً به دلیل افزایش تعداد اعضا ممکن است در آینده دستیابی به توافق دشوارتر شود (Von Klinggraff, 2023: 3).

این موضوع، از حیث افزایش اعتبار بازدارندگی از طریق ارسال پیام روشن به بازیگر رقیب نقش مهمی دارد، چراکه در عمل، پیش از عضویت فنلاند و سوئد در ناتو این دو کشور همکاری نظامی و امنیتی شایان توجهی با ناتو داشتند، اما عضویت رسمی آنان در پیمان آتلانتیک شمالی

1. ELTA counter-battery radar systems
2. AB 90
3. Warning and Communication

به‌نوعی نشان‌دهنده عزم و جدیت طرف‌های غربی برای افزایش همکاری با این دو کشور در حیطه مسائل امنیتی و بازداشتن روسیه در صورت لزوم است. در حقیقت عضویت این دو کشور پیام روشن و واضحی برای کرملین در خصوص آمادگی غرب است که این امر به‌خصوص به‌دلیل وجود بند ۵ از پیمان آتلانتیک شمالی است که طبق آن در صورت هدف قرار گرفتن یکی از اعضا، سایرین موظف‌اند با حداکثر قوا به تنبیه متجاوز بپردازند. در همین مورد، در مارس ۲۰۲۳ استولتنبرگ^۱ ریاست وقت ناتو اعلام کرد: «هر دو کشور از بسیاری از کشورهای ناتو، از جمله ایالات متحده، بریتانیا، آلمان و فرانسه تضمین‌های امنیتی دوجانبه دریافت کرده‌اند. بنابراین غیرقابل تصور است که اگر فنلاند یا سوئد مورد حمله قرار گیرند، ناتو پاسخی نخواهد داد. مسائل امنیتی آن‌ها به ناتو مربوط می‌شود» (Stoltenberg, 2023). همچنین در هفتادوپنجمین سالگرد ناتو، دستیار سیاست اروپا و ناتو، لیسا سویر اشاره کرد: «خطاب به کشورهای سوئد و فنلاند! شما اکنون تعهدی از طرف ایالات متحده آمریکا و ۳۰ متحد دیگر دارید که در صورت نیاز به دفاع از شما بیایند و ما می‌دانیم که ما از شما تعهد داریم» (Sawyer, 2024).

۵.۲.۳. ایجاد دسترسی‌های ژئوپلیتیک

منفعت دیگر این تغییر برای غرب این است که عضویت سوئد و فنلاند فعالیت مشترک امنیتی و دفاعی آنان را با همسایگان‌شان؛ یعنی دانمارک، نروژ و ایسلند رسمی و تثبیت خواهد کرد به روشی که پیمان همکاری دفاعی شمال اروپا^۲، آن را عملی نکرده است. چارچوب همکاری دفاعی این کشورها که به‌عنوان نوردفکو^۳ شناخته می‌شود، پیچ‌وخمی متشکل از ساختارهای مختلف است. اما وقتی همه کشورهای شمال اروپا به یک اتحاد نظامی بپیوندند، همکاری عمیق‌تر در زمینه امنیت و دفاع در طبیعی‌ترین گروه مرجع آنان تسهیل می‌شود (Alander, 2022). این الحاق همچنین تسلط راهبردی شمال اروپا بر دریای بالتیک^۴ نقطه دسترسی دریایی به شهر مهم سن‌پترزبورگ و منطقه راهبردی کالینینگراد را تقویت می‌کند و از این لحاظ اهمیتی راهبردی دارد. برای نمونه زیردریایی‌های سوئدی کلاس گتلند امکانات خوبی برای ناتو در دریای بالتیک فراهم می‌کند (Beaver & Lapporte, 2024). فنلاند نیز با ۱۳۴۰ کیلومتر مرز مشترک با روسیه نقطه دسترسی خوبی برای ناتو است.

1. Jens Stoltenberg
2. Nordic Defense Cooperation pact
3. NORDEFCO

نکتهٔ حائز اهمیت دیگر در این زمینه شرایط منطقهٔ قطب شمال یا به عبارت دیگر «شمال دور»^۱ است. این منطقه به‌طور سنتی توسط کشورهای قطب شمال مانند نروژ، دانمارک، ایسلند، کانادا و ایالات متحده مدیریت می‌شود و ناتو به‌عنوان یک سازمان با هدف ایجاد فضای مانور کافی برای مواضع کشورهای همسایه روسیه و جلوگیری از تشدید تنش با روسیه در این حیطة دخالت نکرده است. در این خصوص رئیس کمیتهٔ نظامی ناتو، دریاسالار راب بائر در اکتبر ۲۰۲۳ اشاره کرد که ناتو دیگر نمی‌تواند در مورد برخی بازیگران در این منطقه ساده‌لوح باشد و باید برای اتفاقات غیرمنتظره آماده شود (Bauer, 2023). با عضویت سوئد و فنلاند در ناتو، از بین هشت عضو «شورای قطب شمال»^۲ هفت کشور از اعضای ناتو هستند و سوئد و فنلاند با عضویت خود در ناتو موقعیت این سازمان در قطب شمال را به طرز چشمگیری تقویت می‌کنند. این موضوع به‌خصوص از این نظر اهمیت ویژه‌ای دارد که روسیه در این منطقه به‌وسیلهٔ زیردریایی‌های هسته‌ای و کشتی‌های خود یک سری استحکامات دفاعی تحت عنوان «حباب دفاع»^۳ ایجاد کرده است که همان‌طور که در نقشهٔ شکل زیر مشاهده می‌شود منافع ناتو در این منطقه را تهدید می‌کند و در صورت وقوع منازعه این احتمال وجود دارد که از طریق ظرفیت نظامی خود شعاع این حباب را افزایش دهد (Wieslander, 2024).

(Source: Wieslander, 2024)

نقشهٔ ۱. موقعیت حباب دفاعی روسیه در شمال اروپا

1. High North
2. The Arctic Council
3. Defence Bubble

۵.۲.۴. زمینه‌های تاریخی

یک عامل تأثیرگذار بر بازدارندگی، زمینه و شرایط تاریخی است که تحول موردنظر _ در اینجا عضویت سوئد و فنلاند در ناتو_ در آن اتفاق می‌افتد که بسته به کیفیت آن می‌تواند بازدارندگی را تقویت یا تضعیف کند. برخی کارشناسان نگرانی‌هایی را در خصوص این شرایط ابراز کرده‌اند. در اینجا سؤال این است که آیا این متحدان جدید، با وجود تمام تعهدات سیاسی و قابلیت‌های دفاعی‌شان، ویژگی‌هایی را با خود حمل می‌کنند که می‌تواند میراث ناتو در خصوص «اول دفاع» را تخریب کند؟ آیا در ساختار سیاسی آنها یک انگیزهٔ درونی مورد مناقشه اما آشکار وجود دارد تا به نام چارچوبی از ثبات و همبستگی قاره‌ای، سیاست «اول گفت‌وگو»^۲ را دنبال کنند؟ سوئد شاید دارای این ویژگی‌ها باشد، چراکه کشوری دارای یک سنت متمایز دویست‌ساله در زمینهٔ کنش آزادانه به‌عنوان یک کشور غیرمتعهد با یک رتبهٔ خاص است. سوئد هنگام پیوستن به اتحادیهٔ اروپا در سال ۱۹۹۵ بی‌طرفی را کنار گذاشت، اما سپس از ادعای قدرت نرم اتحادیهٔ اروپا برای ساختن روایتی از عدم تعهد استفاده کرد. این موضوع همچنین شامل منافع صنعتی دفاعی قوی است که البته امیدوارکننده است، اما ممکن است همکاری دفاعی در منطقه شمال اروپا را مختل کند. در نهایت، سوئد یاد گرفته است که با آهنگ بازدارندگی هسته‌ای ناتو بازی کند، اما جذابیت لغو هسته‌ای عمیقاً در سیاست آن نهفته است. جادهٔ پریپیچوخم سوئد به سمت ناتو زخم‌های سیاسی نیز بر جای گذاشته است. بخش‌هایی از حزب سوسیال‌دموکرات به‌همراه جناح چپ سیاسی از توانایی ترکیه در گرفتن امتیاز برای فعالیت سیاسی کردها متأسفانند. از نظر این جناح سیاسی، عضویت در ناتو به قیمت همبستگی بین‌المللی تمام شد. در مجموع، سوئد و فنلاند به دلایل زیادی باید در ناتو مورد استقبال قرار گیرند و می‌توان انتظار داشت که هر دو سخت تلاش خواهند کرد تا لوازم مربوط به این تعهد خویش را برآورده سازند. با وجود این، آنها سنت‌های سیاسی متمایزی دارند که شکنندگی‌های چشم‌انداز ناتو را برجسته می‌کند. چشم‌اندازی که مستلزم همبستگی سیاسی و در اولویت قرار دادن سیاست‌های دفاعی است. تنوع و رهبری رو به زوال می‌تواند صلح فرآتلاتنتیکی را بر باد دهد (Rynning, 2024).

۵.۲.۵. ادراک روسیه

ادراک روسیه به‌عنوان بازیگری که فرایند بازدارندگی علیه آن صورت می‌پذیرد بسیار مهم بوده و بر میزان تأثیرگذاری عضویت سوئد و فنلاند به ناتو بر بازدارندگی علیه روسیه کاملاً مؤثر است. آنچه مورد اتفاق کارشناسان قرار دارد این است که روسیه گسترش ناتو را تهدیدی مستقیم برای

1. Defense First
2. Dialogue First

امنیت ملی خود می‌داند. الحاق فنلاند و سوئد به ناتو به‌عنوان راهبردی محاصره‌ای از سوی غرب و اقدامی که توازن قوا در شمال اروپا را بی‌ثبات می‌کند، تلقی می‌شود. به‌طور خاص، فنلاند مرز طولانی با روسیه دارد و هرگونه اتحاد نظامی بین فنلاند و ناتو به‌عنوان تغییری شایان توجه در چشم‌انداز امنیت منطقه تلقی می‌شود. جنگ زمستانی (۱۹۳۹-۱۹۴۰) که در آن روسیه متحمل تلفات زیادی شد نیز بر برداشت روسیه از وضعیت کنونی تأثیر می‌گذارد. در همین زمینه در سال ۲۰۱۸، سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه به نگرانی‌ها در خصوص فنلاند پرداخت و اظهار کرد که «در صورت پیوستن فنلاند به ناتو، روسیه اقدامات متقابل انجام خواهد داد» (Shoigu, 2018).

به‌نظر می‌رسد چنین تغییر سیاسی رادیکالی پتانسیل بازنشانی و تحول گسترده در محیط امنیتی اروپا را داراست. برخی کارشناسان به این مسئله اشاره می‌کنند که پیوستن فنلاند و سوئد به ناتو بیش از آنکه یک راه‌حل امنیتی ایجاد کند، یک معضل امنیتی ایجاد می‌کند و دلیل آن این است که پوتین خشمگین یک تهدید هسته‌ای، نه فقط برای فنلاند و سوئد، بلکه برای تمام ناتو است (Kennedy, 2022). در مقابل، دیگران استدلال می‌کنند که تهدید هسته‌ای روسیه امر جدیدی نیست. در همین زمینه، وزیر دفاع لیتوانی^۱ گفته است که تسلیحات هسته‌ای از قبل از بحران کنونی در منطقه کالینینگراد روسیه در دریای بالتیک مستقر شده است. او ادامه داد که تهدیدهای کنونی روسیه بسیار عجیب به‌نظر می‌رسند، زیرا حتی بدون در نظر گرفتن بحران اوکراین، روسیه تسلیحات هسته‌ای خود را در ۱۰۰ کیلومتری مرز لیتوانی نگه می‌دارد (Anušauskas, 2022).

برخی از تحلیلگران نیز درباره توانایی ناتو برای دفاع از مرز ۸۳۰ مایلی فنلاند با روسیه ابراز نگرانی کردند (از این حیث که مرزهای کلی ناتو با روسیه را دو برابر می‌کند و ممکن است به‌جای ناتو، برای روسیه به یک مزیت راهبردی تبدیل شود) (Chivvis, 2022). در مقابل، مقامات فنلاند ادعا می‌کنند که فنلاند مدت‌هاست از مرزهای خود دفاع می‌کند و به‌عنوان عضو ناتو به این دفاع ادامه خواهد داد. فنلاند و سوئد همچنین دارای سنت‌های قوی انعطاف‌پذیری اجتماعی و تجربه برخورد با تلاش‌های تبلیغاتی روسیه، حملات سایبری و تهدیدات ترکیبی هستند.

۶. نتیجه‌گیری و تحلیل

در پی افزایش تنش‌ها میان روسیه و ناتو و به‌خصوص پس از حمله روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲، در می ۲۰۲۲ دو کشور سوئد و فنلاند که پیش از این به‌عنوان کشورهای بی‌طرف شناخته می‌شدند، برای پیوستن به ناتو درخواست خود را ارائه کردند. در نتیجه، سوئد در مارس

۲۰۲۴ و فنلاند در آوریل ۲۰۲۳ به طور رسمی به ناتو پیوستند. ارزیابی عضویت این دو کشور و پرسش از تأثیرات آن بر بازدارندگی ناتو علیه روسیه مسائلی است که این تحقیق با استفاده از چارچوب نظریه بازدارندگی مشروط الکساندر جورج و ریچارد اسموک به آن پرداخته است. زمینه‌ها و پیشینه عضویت دو کشور نشان‌دهنده این است که در شرایطی که دلیل بی‌طرفی فنلاند، تا پیش از این، ناشی از همسایگی با روسیه و اتخاذ دکترین پاسیکوی_ککونن است، بی‌طرفی سوئد به دوران جنگ‌های ناپلئونی بازمی‌گردد و از آن زمان تا کنون این کشور نقش یک قدرت اخلاقی را ایفا کرده که البته هراس ناشی از اقدامات اخیر روسیه موجب تجدیدنظر هر دو کشور شده است.

در رویکرد الکساندر جورج و ریچارد اسموک چند مؤلفه اساسی برای مؤثر واقع شدن بازدارندگی حائز اهمیت است که در این مقاله انطباق مؤلفه‌ها با مورد مطالعه انجام گرفت. از لحاظ ظرفیت‌های دفاعی و امنیتی در این مقاله نشان داده شد که پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو به صورت متقابل سبب افزایش توانایی‌ها می‌شود. آمارها نشان می‌دهد سوئد دارای بزرگ‌ترین نیروی هوایی در اسکاندیناوی از لحاظ تعداد هواپیمای جنگنده بوده و نیز دارای زیردریایی‌های کلاس گتلند است که توانایی مانور دریایی ناتو را به طرز چشمگیری افزایش می‌دهد. فنلاند نیز دارای تعداد بالای پرسنل نظامی آموزش‌دیده به همراه تجهیزات نظامی مدرن از جمله جنگنده‌های اف۱۸ است که تا سال ۲۰۲۶ با مدل‌های اف۳۵ جایگزین می‌شوند. از نظر هزینه‌های نظامی نیز فنلاند تا ۲/۵ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را به صنعت دفاعی اختصاص داده و سوئد نیز به‌تازگی معیار ۲ درصد مدنظر ناتو را محقق کرده است. البته در شرایطی که این دو کشور پیش از این نیز همکاری نظامی زیادی با ناتو داشته‌اند، عضویت رسمی آنان ارسال روشن پیام در خصوص جدیت طرفین در برابر تهدیدات روسیه است و از این طریق به بازدارندگی اعتبار می‌بخشد. در حقیقت، با توجه به بند ۵ پیمان آتلانتیک شمالی، عضویت این دو کشور هشدار آشکار به روسیه است که در چارچوب نظری این پژوهش با مؤلفه برقراری ارتباط همخوانی دارد. همچنین زمینه‌های تاریخی و ادراک بازیگران از یکدیگر نیز در بازدارندگی بسیار مهم است. در این خصوص باید اشاره کرد که برخی کارشناسان با طرح معمای امنیت و با توجه به زمینه‌های تاریخی و ادراک طرف روس ادعا می‌کنند که این مسئله سبب افزایش تنش در منطقه می‌شود. کارشناسان دیگر با اشاره به مسبوق به سابقه بودن تهدیدات روسیه و استقرار تسلیحات هسته‌ای در کالینینگراد این ادعا را رد کرده و این عضویت را گامی ضروری برای مقابله با تهدیدات روسیه می‌دانند. یک مؤلفه اساسی دیگر در بازدارندگی شرایط ژئوپولیتیکی است. در این رابطه، پیوستن سوئد و فنلاند می‌تواند نقطه دسترسی خوبی به ناتو ارائه دهد که از حیث ژئوپولیتیک حائز اهمیت است، چراکه از یک سو، فنلاند با ۱۳۴۰ کیلومتر مرز مشترک با روسیه نقطه دسترسی خوبی محسوب می‌شود و از سوی دیگر این الحاق تسلط راهبردی ناتو بر دریای بالتیک_نقطه دسترسی دریایی به شهر سن‌پترزبورگ و منطقه

کالینینگراد را تقویت و ضربه زدن به استحکامات روسیه در اطراف قطب شمال را، در صورت وقوع منازعه، تسهیل می‌کند. جمع‌بندی کلی از ارزیابی بازدارندگی در این چارچوب در جدول ۲ نمایش داده شده است.

جدول ۲. تطبیق عناصر بازدارندگی مشروط بر پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو	عناصر بازدارندگی
وضعیت پس از پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو	ظرفیت نظامی
به جدول ۱ مراجعه شود	ارتباط
بند ۵ پیمان ناتو مربوط به دفاع جمعی این پیام را به روسیه مخابره می‌کند که هرگونه اقدام خصمانه در این منطقه با واکنش ناتو همراه خواهد بود.	
۱. افزایش مرز با روسیه به میزان ۱۳۴۰ کیلومتر از طریق مرز فنلاند، ۲. دسترسی آسان‌تر به منطقه دریای بالتیک شامل کالینینگراد و سن‌پترزبورگ به‌عنوان دو موقعیت حساس نظامی، ۳. موقعیت بهتر در شمالگان در برابر استحکامات روسیه	دسترسی ژئوپلیتیک
تغییر در چشم‌انداز امنیتی منطقه به نفع ناتو / ملاحظه: ادراک روسیه از افزایش تهدیدات ناتو می‌تواند موجب امنیتی شدن بیش از پیش فضا در این منطقه شود.	ادراک روسیه
حافظه تاریخی روسیه از تلفات سنگین در نبرد با فنلاند موجب افزایش بازدارندگی ناتو علیه روسیه می‌شود/ ملاحظه: ورود اعضای جدید با سابقه بی‌طرفی چالشی در برابر انسجام ناتو تلقی می‌شود.	زمینه تاریخی

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که تعارض منافع وجود ندارد و تمام مسائل اخلاق در پژوهش را که شامل پرهیز از سرقت ادبی، انتشار و یا ارسال بیش از یک بار مقاله، تکرار پژوهش دیگران، داده‌سازی یا جعل داده‌ها، منبع‌سازی و جعل منابع، رضایت ناآگاهانه سوژه یا پژوهش‌شونده، سوءرفتار و غیره می‌شوند، به‌طور کامل رعایت کرده است.

سپاسگزاری

نویسندگان لازم می‌دانند از دانشکده حقوق و علوم سیاسی و فصلنامه سیاست به‌دلیل تلاش‌های صورت‌گرفته در جهت انتشار پژوهش حاضر کمال تشکر و قدردانی را داشته باشند.

References

- Alander, M. (2022). NORDEF is a maze made up of different structures. *ISP*, available at: <https://www.ispionline.it/en/publication/should-finland-and-sweden-join-nato-34786>

- Alander, M. (2022). Finland Wants to Use the NATO Option. *SWP*, available at: <https://www.swp-berlin.org/publikation/finland-wants-to-use-the-nato-option>
- Alberque, W., & Schreer, B. (2022). What Kind of NATO Allies Will Finland and Sweden Be? *Survival*, 64(6), 123-136, available at: <https://doi.org/10.1080/00396338.2022.2150430>
- Alberque, W., & Schreer, B. (2022). Finland, Sweden and NATO Membership. *Survival*, 64(3), 67-7, available at: <https://doi.org/10.1080/00396338.2022.2078046>
- Anušauskas, A. (2022). Russia already has nuclear weapons in the Baltic region. *Reuters*, London, last update: 14 April 2022, available at: <https://www.reuters.com/world/europe/russia-already-has-nuclear-weapons-baltic-region-says-lithuania-2022-04-14/>
- Atlantic Council (2020). Finnish and Swedish Nonalignment and Defense Postures. *the Atlantic Council*, 10-12.
- Bauer, R. (2023). Arctic Remains Essential to NATO's Deterrence and Defence Posture. *NATO*, available at: https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_219529.htm
- Beaver, W., & Laporte, E. (2024). "The NATO Accession of Finland and Sweden: A Strategic Advantage for the Alliance and the U.S.", *the Heritage Foundation*, available at: <https://www.heritage.org/defense/report/the-nato-accession-finland-and-sweden-strategic-advantage-the-alliance-and-the-us>
- CFR (2023). What is deterrence?. Council on Foreign Relations, available at: <https://education.cfr.org/learn/reading/what-deterrence>
- Chivvis, C. (2022). The Dilemma at the Heart of Finland's and Sweden's NATO Membership Bids. *Carnegie Endowment*, available at: <https://carnegieendowment.org/posts/2022/04/the-dilemma-at-the-heart-of-finlands-and-swedens-nato-membership-bids?lang=en>
- CRS (2024). NATO Enlargement to Sweden and Finland. *Washington DC*, available at: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IN/IN11949#:~:text=Sweden%20joined%20NATO%20on%20March,accede%20to%20the%20alliance%20together.>
- Dahl, A.S. (2011). Sweden, Finland and NATO: Security Partners and Security Producers. *Atlantic Council*, available at: <https://www.jstor.org/stable/resrep03562.5>
- Fathi Khanghah, R. (2022). Explaining why Finland joined NATO from the perspective of Balance of Threat theory. *Journal of International Studies*, 2(3), 56-85.
- George, A. L. (1993). *Bridging the gap: Theory and practice in foreign policy*. Washington: United States Institute of Peace Press.
- George, A. L., & Smoke, R. (1974), *Deterrence in American Foreign Policy: Theory and Practice*. New York: Columbia University Press.
- Gould, J., & Sprenger, S. (2022). Swedish, Finnish NATO bids raise the prospect of a beefier Baltic Sea posture. *Defense News*, available at:

- <https://www.defensenews.com/global/europe/2022/05/18/swedish-finnish-nato-bids-raise-the-prospect-of-a-beefier-baltic-sea-posture/>
- Huth, P., & Russett, B. (1988). Deterrence Failure and Crisis Escalation, *International Studies Quarterly*, 32(1) (Mar 1988), 29-45.
- Kennedy, B. (2022). "What are the benefits and drawbacks of adding Finland and Sweden to NATO?" CER, London, available at: <https://www.cer.org.uk/in-the-press/what-are-benefits-and-drawbacks-adding-finland-and-sweden-nato>
- Mackenzie, L. (2024). *What Sweden brings to NATO*. Politico, available at: <https://www.politico.eu/article/sweden-nato-membership-military-power/>
- Majidi, M. R., & Samoudi, A. (2023). NATO's New Strategic Concept of June 2022 and Europe's Security. *the Journal of Politics*, 53(1), 187-213, available at: <https://doi.org/10.22059/jpq.2023.350893.1008013>
- Mazarr, M. J. (2018). Understanding Deterrence. *RAND Corporation*, available at: <https://www.rand.org/pubs/perspectives/PE295.html>
- Melvin, N. (2024). What Sweden brings to NATO. *Royal United Services Institute*, available at: <https://www.rusi.org/news-and-comment/in-the-news/what-sweden-brings-nato>
- Moseley, R. (1994). Sweden Secretly Assisted NATO's Cold War Defense. *Chicago Tribune*, February 12, 1994, available at: <https://www.chicagotribune.com/news/ct-xpm1994-02-12-9402120116-story.html>
- Niknami, R. (2021). Assessing NATO's Deterrence Strategy against Russian Federation Security Threats in the Baltic Sea. *Geopolitics Quarterly*, 19(2), summer 2023, 247-280. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.17354331.1402.19.70.11.4>
- Niknami, R. (2022). "The Paasikivi-Kekkonen Doctrine and Its Impact on Finland-Russian Federation Security Relations in the Post-Cold War Era. *The Journal of Politics*, 52(4), 1001-1031, available at: <https://doi.org/10.22059/jpq.2023.343081.1007958>
- Nye, J. (2008). Bridging the Gap between Theory and Policy. *Political Psychology*, 29(4), The Enduring Legacy of Alexander L. George: A Symposium (Aug., 2008), pp. 593-603.
- Rynning, S. (2024). Sweden and Finland Add Both Muscle and Risk to NATO. *Carnegie Endowment*, available at: <https://carnegieendowment.org/europe/strategic-europe/2024/03/sweden-and-finland-add-both-muscle-and-risk-to-nato?lang=en>
- Samie Esfehiani, Alireza; Sarah, Farhmand (2022). The Russia-Ukraine War and the Future of World Order. *Journal of Central Asian and Caucasian Studies*, 28(118), 87-113.
- Sawyer, L. C. (2024). Pentagon Welcomes Sweden, Finland in Ceremony Marking NATO Anniversary. *U.S. Department of State*, available at: <https://www.defense.gov/News/News-Stories/Article/Article/3731771/pentagon-welcomes-sweden-finland-in-ceremony-marking-nato-anniversary/>

- Sheikh Mohammadi, A. (2019). The New Face of Russia's Deterrence. *Journal of Central Asian and Caucasian Studies*, 25(108), 33-63.
- Shoigu, S. (2018). Russia Threatens Counter-Measures if Finland and Sweden Join NATO. *Yle News*, July 25, 2018, available at: https://yle.fi/utiset/osasto/news/russia_threatens_countermeasures_if_finland_and_sweden_join_nato/10321784.
- SIPRI (2025). Unprecedented rise in global military expenditure as European and Middle East spending surges. *STOCKHOLM INTERNATIONAL PEACE RESEARCH INSTITUTE*, available at: <https://www.sipri.org/media/press-release/2025/unprecedented-rise-global-military-expenditure-european-and-middle-east-spending-surges>
- Stoltenberg, J. (2023). Statement by Secretary General Jens Stoltenberg on Finland and Sweden's NATO membership. *NATO*, available at: https://www.nato.int/cps/fr/natohq/opinions_212882.htm?selectedLocale=en
- Vanaga, N., & Rostoks, T. (2019). Detering Russia in Europe: Defence Strategies for Neighbouring States. *Routledge*, London and New York.
- Van der Putten, F.P; Meijnders, M; Rood, J (2015). "Deterrence as a Security Concept against Non-Traditional Threats", *Clingendael Monitor*, available at: https://www.clingendael.org/pub/2015/clingendael_monitor_2015_en/2_deterrence_as_a_security_concept_against_non_traditional_threats/#:~:text=The%20definition%20of%20deterrence%20used,part%20of%20a%20deterrence%20strategy.
- Von Klinggraff, L. (2023). What Benefits and disadvantages does Sweden and Finland Get from the NATO?. *Finabel*, available at: <https://finabel.org/wp-content/uploads/2023/06/What-Benefits-and-Disadvantages-does-Sweden-and-Finland-get-from-NATO-2.pdf>
- Wieslander, A. (2024). How Sweden and Finland's membership in NATO affects the High North. *the Atlantic Council*, available at: <https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2024/10/How-does-Swedens-and-Finlands-membership-in-NATO-affect-the-High-North-V2-1.pdf>

COPYRIGHTS

©2023 by the University of Tehran. Published by the University of Tehran Press. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

